

B.Dolenc: Sveti Janez Henrik Newman - Svetnik, ki nagovarja srca

23. maj: PROČ Z ORATORIJANCI!

Začetki oratorija sv. Filipa Nerija v Angliji so bili obetavni, a povezani s težavami. Goreči in delavni duhovniki iz te skupnosti so bili za Birmingham pravi blagoslov. Skupnost je narasla in pojavila se je potreba po novi postojanki. Nastala je v Londonu. Janez Henrik Newman je njeno vodstvo zaupal samosvojemu spreobrnjencu Frideriku Fabru, o katero smo poslušali včeraj.

Leta 1850, kmalu po tem, ko sta zaživela ob oratorija v Angliji, je bil škof Nicholas Wiseman imenovan za kardinala. Vrnil se je iz Rima in prevzel mesto westminstrskega nadškofa. Vse od reformacije naprej Anglija ni imela svojih katoliških škofov, ampak je bila neposredno podrejena Rimu. Sredi 19. stoletja pa je nastopil čas, ko so katoličani končno spet dobili svoje pastirje.

Kardinal Wiseman je imel rad slovesna dejanja, izredne dogodke in visokoleteče besede, ni pa dovolj poznal razporejenosti med protestanti v Angliji. Iz Rima je poslal pastirsko pismo, ki so ga brali s prižnic. V njem je slovesno napovedal velik dogodek obnovitve katoliške hierarhije. Slog pisma je bil nabuhel in brez občutka za stanje duha v deželi.

Nekatoličani so to trobentanje fanfar sprejeli z velikim negotovanjem. V javnosti so se širile čudaške napovedi, med drugim ta, da bo morala kraljica Viktorija zapustiti prestol, da bodo spet uvedli inkvizicijo in da bo sam papež dobil vso oblast nad to protestantsko deželo. Izmišljali so si novice, da po reki Temzi proti Londonu že plujejo čolni, polni jezuitov. Otroke so strašili, da bo ponje prišel papež. Povsod je bilo čutiti protikatoliško razpoloženje. Po ulicah so zažigali cunjaste lutke kardinala in papeža. Nasilje je bilo usmerjeno proti katoliškim cerkvam in hišam, ki so jih obmetavali z blatom in jim razbijali okna.

Ko je v domovino prispel novoimenovani kardinal in bil priča splošnemu razburjenju, je skušal popraviti škodo. V pismu se je obrnil na vse ljudstvo. Zagotovil jim je, da obnovev hierarhije nima nič opraviti s politično nadoblastjo rimske Cerkve v Angliji. Te pomirjujoče razlage pa je večina zavrnila kot še en primer papeških laži in zvitosti.

Newman in oratorijanci so bili deležni precejšnje mere teh napadov. V humorističnih listih so se pojavile karikature Newmana in kardinala. V Birminghamu je bilo nekaj nemirov in kričanja razgrajačev v bližini oratorija. Širili so novice, da je Newman v resnici poročen, a da je dal ženo zapreti v samostan. Druga zlonamerna novica se je glasila, da so v oratoriju podzemni zapori, kamor Newman zapira neposlušne menihe. V Londonu so se pojavili plakati z napisi: »Nobenega papežništva nočemo! Proč z oratorijanci! Proč z vero!«

Newman je storil vse, da je z jasno besedo dokazal, kako nesmiselni so takšni strahovi, in tako razblinil zlonamerne govorice.

Iz Newmanovih duhovnih spisov:

Blažena Devica je Božja mati ali Božja porodnica. V tem je izvir njene veličine. Katero dostojanstvo naj bi torej bilo preveliko, da ji ga pripisujemo? Mar naj nas čudi, da je brezmadežna v svojem spočetju? In da je doživela čast vnebovzetja? In da je kot kraljica okrašena s krono iz dvanajstih zvezd, da ji služita sonce in luna, vladarja dneva in noči? Imenujemo jo Mati življenja, Mati milosti, Mati zveličanja. A kaj so ti naslov, če jih primerjamo z najvišjim naslovom, da je Božja mati?

Kraljica vseh svetnikov - prosi za nas!

Sveti Janez Henrik Newman - prosi za nas!